Strona znajduje się w archiwum.

Przedstawiamy informacje dotyczące charakterystyki krajowego rynku energii elektrycznej przygotowane przez Urząd Regulacji Energetyki

Konkurencja na rynku gwarantuje wielość ofert sprzedaży, dopasowanych do odbiorcy zarówno cenowo, jak i produktowo. Jednym z czynników warunkujących rozwój konkurencji jest z pewnością struktura rynku, która dopuszcza istnienie wielu konkurujących pomiędzy sobą podmiotów, a także powoduje że rynek jest przejrzysty i płynny. Mimo pewnych zjawisk, które miały miejsce w ubiegłym roku, rynkowi energii elektrycznej wciąż daleko do stanu efektywnej konkurencji. - ocenia dr Mariusz Swora, Prezes URE

Szczegółowe charakterystyki rynków energii elektrycznej, ciepła i gazu Urząd Regulacji Energetyki przygotowuje corocznie i publikuje w sprawozdaniu z działalności Prezesa URE. Zapraszamy do zapoznania się z informacjami na temat tendencji i zmian na rynku energii w Polsce opublikowanymi w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki, Nr 3 (71) z 4 maja 2010 roku.

W 2009 r. sytuacja na rynku energii elektrycznej była uwarunkowana przede wszystkim czynnikami makroekonomicznymi. Skutkiem spowolnienia gospodarczego był spadek zapotrzebowania na energię elektryczną. Wpłynęło to na zmianę zachowań przedsiębiorstw energetycznych, które podjęły działania mające na celu pozyskiwanie nowych klientów i obniżanie cen dla odbiorców przemysłowych.

Spadek zużycia - hurtowy rynek energii elektrycznej w Polsce

W 2009 roku w kraju wyprodukowano ponad 151 GWh energii elektrycznej (brutto). Produkcja energii była niższa o ponad 2% od produkcji w 2008 r (154,6 GWh). Krajowe zużycie energii elektrycznej wyniosło 148 718 GWh i było niższe o blisko 4% od zużycia w 2008 r.

Spadek zapotrzebowania na energię skutkował zwiększeniem poziomu rezerw mocy dostępnych dla operatora systemu przesyłowego o 35% (w ujęciu średniorocznym).

Struktura produkcji energii elektrycznej nie uległa większym zmianom. Na uwagę zasługuje jednak ponad 50% wzrost wytwarzania w technologii współspalania w tzw. elektrowniach zawodowych oraz wzrost wykorzystania biomasy w tzw. elektrowniach przemysłowych. Biorąc pod uwagę dynamikę z poprzednich lat (65% wzrost produkcji z współspalania w 2008 r. w porównaniu do 2007 r.), powyższe dane mogą świadczyć o skuteczności mechanizmów wsparcia ekologicznych źródeł pozyskiwania energii. Należy także podkreślić wzrost produkcji w pozostałych elektrowniach, wskazujący na rosnącą rolę generacji rozproszonej.

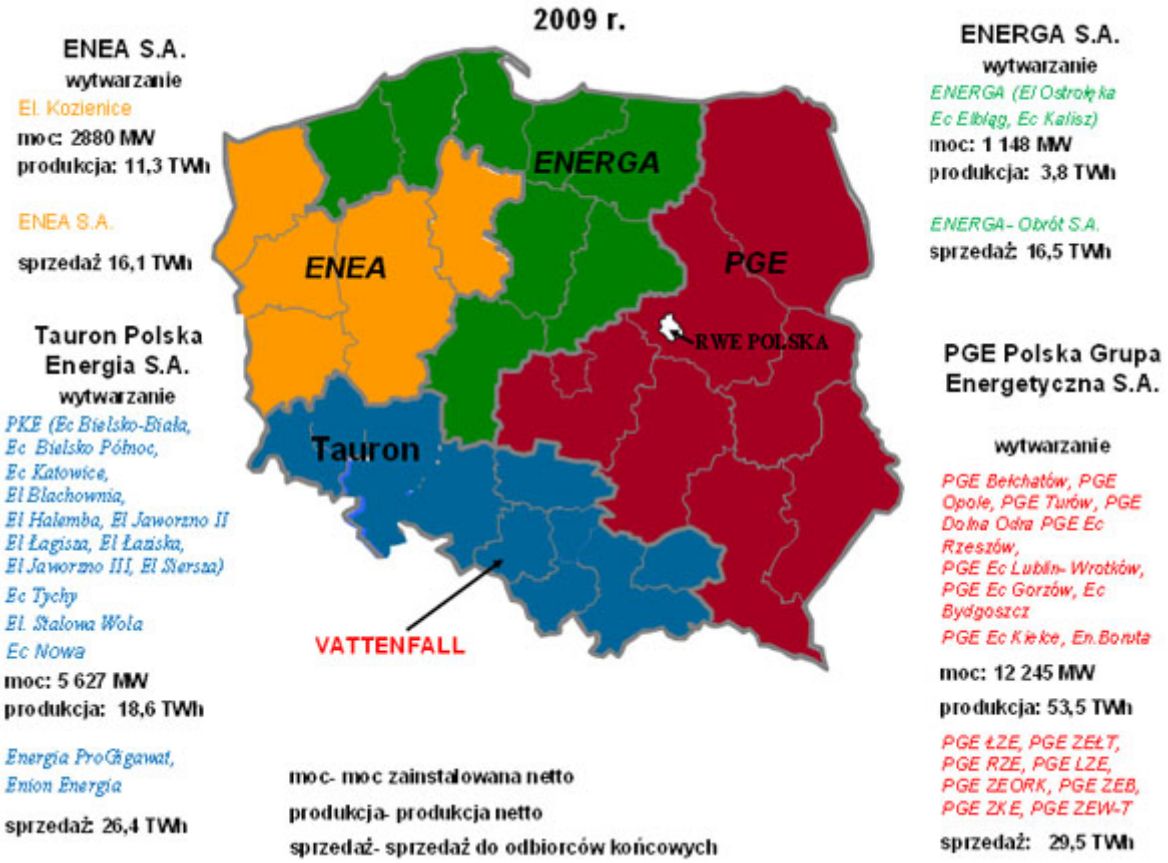

Skonsolidowane grupy energetyczne: zasięg terytorialny, struktura podmiotowa, przedmiot działalności

Polska eksporterem energii

Saldo wymiany transgranicznej wyniosło w 2009 roku 2 199 GWh. Podobnie więc jak w latach poprzednich, w 2009 r. Polska była eksporterem netto, przy czym nadwyżka eksportu nad

importem zwiększyła się 3-krotnie. Największy wolumen rzeczywistych przepływów z KSE był kierowany do Czech oraz Słowacji, natomiast większość fizycznego importu energii pochodziła z Niemiec

Największy udział w podsektorze wytwarzania ma PGE Polska Grupa Energetyczna SA, a na rynku sprzedaży do odbiorców końcowych - Tauron Polska Energia SA.

Trzej najwięksi wytwórcy w 2009 roku dysponowali ponad połową mocy zainstalowanych i odpowiadali za 55% produkcji energii elektrycznej. W 2009 r. łączny obrót wewnątrz czterech grup energetycznych stanowił 58,31% w całym obrocie hurtowym na rynku. Udział obrotu energią elektryczną, który miał miejsce pomiędzy przedsiębiorstwami należącymi do tej samej grupy kapitałowej, wyniósł odpowiednio: PGE Polska Grupa Energetyczna SA - 35,65%, Tauron Polska Energia SA - 15,56%, ENEA SA - 3,76%, ENERGA SA - 3,33%.

Struktura sprzedaży

Przedsiębiorstwa z grup pionowo skonsolidowanych sprzedawały energię elektryczną także poza własną grupę. Sprzedaż realizowana w warunkach konkurencyjnych stanowiła 22,3% całkowitego obrotu na rynku hurtowym. Pozostała część obrotu hurtowego (19,4%) została zrealizowana przez przedsiębiorstwa nie należące do grup energetycznych i inne niż pięciu największych wytwórców.

Kontrakty dwustronne, podobnie jak w latach poprzednich, pozostały główną formą handlu hurtowego energią elektryczną. W 2009 r. w ramach takich kontraktów wytwórcy sprzedali przedsiębiorstwom obrotu ponad 90% energii. Pozostała sprzedaż była realizowana na rynku bilansującym (w tym na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa pracy KSE) oraz w niewielkim stopniu na rynkach spotowych (giełda, internetowe platformy obrotu energią elektryczną). Struktura transakcji na rynku hurtowym pozostała zasadniczo niezmieniona w porównaniu do 2008 r.

Ceny rosły ... ale nie na rynkach spotowych

W 2009 r. średnie ceny wytwórców w sprzedaży przedsiębiorstwom obrotu wzrosły o 31% w stosunku do roku poprzedniego, a ceny, po których przedsiębiorstwa obrotu sprzedawały energię odbiorcom końcowym zwiększyły się o 41%. W sprzedaży na rynek bilansujący średnie ceny wytwórców wzrosły o 4%, a przedsiębiorstw obrotu o blisko 42%. Natomiast spadek cen energii elektrycznej nastąpił na rynkach spotowych. Średnioroczna cena na Towarowej Giełdzie Energii SA (TGE SA) wyniosła 172,44 zł/MW i była niższa o blisko 12% od średniej ceny w 2008 r. Sytuacja taka była spowodowana przekontraktowaniem zakupu przedsiębiorstw obrotu i odsprzedażą nadwyżek na rynkach bieżących, w tym na giełdzie.

Energia na giełdę

Transakcje giełdowe w 2009 r. nadal miały niewielkie znaczenie. Obrót na TGE SA wyniósł 3,07 TWh, co stanowiło zaledwie 2% całkowitego zużycia energii elektrycznej. Mimo to - w

porównaniu do 2008 r. - nastąpił wzrost obrotu giełdowego o 45% Wśród przyczyn rosnącego udziału sprzedaży przez giełdę można wskazać: wprowadzenie cen marginalnych na rynku bilansującym, presję wywieraną na przedsiębiorstwa energetyczne w celu zwiększenia udziału sprzedaży dokonywanej w sposób otwarty i konkurencyjny (w tym prace legislacyjne związane z wprowadzeniem obowiązku giełdowego); zmianę warunków gospodarczych w kraju, w tym większą stabilizację cen energii elektrycznej oraz przekontraktowanie uczestników rynku (przedsiębiorstw obrotu, sprzedawców).

Większym wolumenem obrotu energią niż giełda charakteryzuje się Platforma Obrotu Energią Elektryczną (POEE) - zorganizowany rynek obrotu energią elektryczną prowadzony przez jednego z uczestników rynku. Wolumen obrotu na POEE ukształtował się w 2009 r. na poziomie 4,36 TWh, co stanowiło 2,93% w stosunku do krajowego zużycia energii elektrycznej.

Struktura sprzedaży energii na rynku hurtowym wskazuje, że jest on zdominowany przez kontrakty dwustronne. Wolumen obrotu na rynku chwilowym (spotowym, w tym na giełdzie) w porównaniu do ogólnego wolumenu obrotu energią elektryczną zwiększył się w 2009 r., przyczyniając się do poprawy płynności rynku hurtowego, mimo to nadal pozostaje relatywne niewielki.

Rynek detaliczny

> *Poważna dyskusja na temat uwolnienia rynku może rozpocząć po tym jak współczynnik zmiany sprzedawcy przestanie mieścić się w granicach błędu statystycznego* - stwierdza dr Mariusz Swora, Prezes URE

Uczestnikami rynku detalicznego, obok odbiorców końcowych (zarówno w gospodarstwach domowych, jak i przedsiębiorstwach), są przedsiębiorstwa zarządzające siecią dystrybucyjną (OSD) i sprzedawcy energii elektrycznej (przedsiębiorstwa obrotu energią). Największy udział w sprzedaży energii elektrycznej mają sprzedawcy „zasiedziali" (ang. incumbent supplier), którzy pozostali po wyodrębnieniu operatorów sieci dystrybucyjnej (czternaście podmiotów), jako strona umów kompleksowych, tj. umów łączących w sobie postanowienia umowy kupna-sprzedaży i umowy dystrybucji energii z odbiorcami. Pełnią oni funkcję sprzedawców z urzędu względem odbiorców w gospodarstwach domowych, którzy nie zdecydowali się na wybór nowego sprzedawcy. Na rynku energii elektrycznej działają także inni sprzedawcy (około dwudziestu aktywnych uczestników), nie wywodzący się ze struktur dawnych spółek dystrybucyjnych. Około 200 innych sprzedawców to pionowo zintegrowane przedsiębiorstwa energetyki przemysłowej, realizujące oprócz sprzedaży także usługę dystrybucyjną. Ogólna liczba podmiotów posiadających koncesję na obrót energią elektryczną wynosi ok. 310. Po stronie popytowej rynku detalicznego energii elektrycznej znajdują się konsumenci - odbiorcy końcowi. Jest ich ok. 16 mln, z czego nieco ponad 85% stanowią gospodarstwa domowe. Jednocześnie wolumen sprzedaży energii dla tej grupy nie jest wysoki i stanowi w sumie ok. 24% całkowitej sprzedaży energii elektrycznej. Na rynku w dalszym ciągu utrzymuje się sytuacja „przywiązania"

konsumentów do dotychczasowych sprzedawców i bardzo niewielka skala ich zmiany, mimo, że prawo wyboru sprzedawcy (ang. TPA) przysługuje wszystkim grupom odbiorców od 1 lipca 2007 r.

Data publikacji : 27.05.2010

Następny Strona